

adversus ipsum rebellarent, omniq[ue] arte et industria, imo et adhibita violentia, ad hoc niterentur, ut injustam ei necem inferrent, nullus prefecto futurus esset iudex, quantumvis iniquus, qui dominum offensum in manus rebellantium servorum, et mancipiorum consignaret, quia nimis s[er]e, et truculenter illum tractaturi essent; sed mitior pena qua tantum scelus a Judice puniri posset, h[ab]et futura esset, si vide[re]t servos illos rebelles in potestatem domini traderet, eique persuaderet ut sola fustigatione in crimen eorum animadverteret. Ex quo exemplo evidenter apparet commissa a Præside deordinatio. Etenim Judæi servi, et mancipia erant Dei illius, in cuius femore scriptum legitur: *Rex Regum, et Dominus Dominantium.* Hi autem injuste contra dominum suum tumultuabantur, cum Rex ipsorum esset; cui paulo ante in triumpho palmarum subjectionis detulerant obsequium, atque veluti promissum Messiam venerati fuerant. Quem proinde Pilatus ipse tanquam talem proclamaverat, dicendo: *Regem vestrum crucifigam?* Quanta igitur est hæc iniquitas, quod innocentem, et offensum dominum, in potestatem tradat rebellantium servorum, ut eum flagellent, quibus potius rigorosum delicti ab eis commissi inferre debuerat supplicium?

3. — Porro Pilatus ad Judæos ait: *Emendatum illum dimittam*, id est, ut Lucas Brugensis exponit¹: « Castigatum, corruptum; nam si quod leve delictum admissum erat absque crimen capitali, eum qui deliquerat, solebant Romani Præsides virgis aut flagellis caedere; unde Pilatus per predicta verba dicere voluit: Jubebo eum verberibus cædi, ut vobis satisfaciam, ne temere videatur a vobis accusatus. Hic exorbitare Pilatus incipit, cum consentit in castigationem innocentis. » Idem Brugensis in Lucam ita seribit²: « Humanum est hoc consilium, ex duabus malis minus eligenter, quod Domino non probatur; nam si mala facienda non sunt, ut veniant bona³, multo minus facienda sunt, vitentur mala. Nam neque ita vietantur; postquam enim deflectere cœperat Pilatus a justitia, et tentaverat, quod non debuerat, minus malum, majus quod noluit, non effugit; nam postquam flagellasset innoxium, postea etiam crucifixit. » Cajetanus super Matthæum scribens, alium quemdam Præsidis in hac flagellationis ordinatione finem propositum insinuat. Cum enim Judei Christum accusassent, quasi affectantem regnum et dicentes, se Regem esse, simulque scirent, quod quinque diebus antea ipsi superiumento sedenti, ab universo populo, tanquam Regi, Israëlis, acclamatum fuisset⁴: « Competumque haberet, quod nihil aliud esse subsecutum ex hoc tam in civitate, quam extra, videns Pilatus, quod nullus pro eo loqueretur, et alia hujusmodi hu-

¹ LUC. BRUG., in Luc. — ² ID., ib. — ³ ROM., III, 8. — ⁴ GAJET., in Matt.

« militatis Jesu testimonia, arbitratus est, sicut et Herodes, Jesum esse puniendum ut fatuum, utpote qui tam fatuis mediis aspiraret ad regium titulum, et propterea derideri illum fecit in habitu regio, ut flagellis castigatus tanquam aliqualiter peccasset, et irrisionebus vituperatus ut fatius abstineret a profitendo se Messiam, et perderet deinceps auctoritatem coram turbis; et tam principes Sacerdotum, et Seniores, quam etiam turbæ, videndo illum jam castigatum, et vilupratum, cessarent a petendo mortem. »

4. — Congregaverunt ad eum universam cohortem. Enimvero Pilati in hac flagellatione commissa injustitia, multis ex capitibus eluet, quia sive nos regulare velimus juxta leges Judaismi, sive juxta leges Romanas, in ambobus hisce casibus injustitia hæc supra omnem modum videbitur transcendere æquitatem. Etenim in Deuteronomio legitur¹: *Sin eum qui peccaverit, dignum viderint plagi, prosternent, et coram se facient verberari. Pro mensura peccati erit et plagarum modus, ita duntaxat, ut quadragenarium numerum non exceedant, ne fæde laceratus ante oculos tuos abeat frater tuus.* Quia igitur lex hunc numerum compleri non præcipiebat, ordinaverant magistratus, ne castigatio unquam ad numerum quadragenarium verberum perstringeret. Atque ideo S. Paulus quinque vicibus castigatus inquit²: *A Judæis quinques quadragenas una minus accepi.* Quod si vero ad Romanorum recurramus leges, ex eo quod Pilatus dixerat: *Emendatum illum dimittam*, verbera illa limitata esse debuisse arguitur, utpote ad emendationem ordinata, non vero ut debile corpus per innumera verbera dilaniaretur. Et tamen hic integra quedam cohors militum validissimorum congregatur, qui se a Christo in horto per ignominiosam illam in terram prostrationem læsos et contumelias esse arbitrantur, sine dubio partim serratum ipsum percusserunt, alii in verecunda hæ nuditate positum Jesum deriserunt. Congregaverunt universam cohortem, inquit Dionysius Carthusianus³, « ut pœna et illusio Christi coram tanta multitudine, et in loco patenti essent majores et erubescibiles Illus sic licet spectandi, » inquit Lucas Brugensis⁴, « et amplius deridendi, dehonestandique causa, quasi qui more regum multis militibus, et ministris stiparetur, a quibus interea affligeretur, et derideretur. Cohors erat decima pars legionis, continens quinquaginta manipulos, id est mille ducentos quinquaginta milites. Hanc chortem nocte superiora secum adduxerat Judas ad comprehensum Jesum, eadem jam convocatur ad spectandum, et promovendam flagellationem atque illusionem Jesu, et quidem universa convocatur, id est, omnes qui aderant ex cohorte. » Idem

¹ DEUT., XXV, 3. — ² II COR., XI, 24. — ³ DIO. CART., in Matt. — ⁴ LUC. BRUG., ib.

Brugensis aliam quandam, juxta leges Romanas, ignominia hujus supplicii redditio[n]em, dicens: « Legis Romanæ fuit, ut crucifigendus prius flagellis verberaretur, hac ratione ab honestorum hominum societate quasi separandus; » qui enim publice fustigatus erat, indignus censebatur, qui conversaretur cum hominibus honestis. Hoc enim supplicium inferebatur mancipiis, et in tribunalibus solum decernebatur personis infamibus, et ignominiosorum delictorum reis; hi enim condemnabantur ad flagellum. Unde Toletus ait¹: « Christus Dominus tanquam servus flagellis cæsus est, per quam pœnam, et magno affectus dedecore, et graviter vulneratus est. » Porro per virgas, ut apud Cœlium Rhodiginum legitur², liberi, et cives Romani castigabantur: atque ideo lictores ante Magistratus aliquos virgarum fasces portare solebant; Pilatus tamen Salvatorem nostrum quodam flagellarum genere a Latinis lora denominato, flagellari jussit, quibus abjectiora percuti mancipia solebant. Atque ideo Rupertus Abbas exclamat dicens³: « O spectaculum grande, et mundo, et Angelis, et hominibus, ut a servis peccati Princeps libertatis servilibus modis cederetur. »

5. — Fuit utique heroicæ humilitatis actus, quando altissimi Dei Filius formam servi dignatus est accipere dicente Apostolo⁴: *Exinanivit semet ipsum formam, servi accipiens;* at vero quod se tanta Majestas eosque demiserit, quod tanquam pessimum, infame, et contumax mancipium, flagellis dilaniari corpus suum permiserit, hic actus adeo est heroicus, et super excessivus, ut nesciam quid ultra facere potuerit. Quid enim a Deo infinitæ Majestatis, quem adorant Dominationes, tremunt Protestates, magis est alienum, quam quod sacrosancta ipsius humanitas cruentetur virgarum pœnis, et dilaceretu flagellis? Regius Psaltes ostendere volens in Psalmo xc quam sit aliena, et procul remota a supremi Numinis Divinitate, omnis quæ hic accidere potest afflictio, aut miseria, inquit⁵: *Altissimum posuisti refugium tuum: Non accedet ad te malum, et flagellum non appropinquabit tabernaculo tuo.* At vero vix video, qua ratione hoc oraculum adimpleatur, quando quidem cohortis istius furia tenerimam Filii Dei humanitatem tot flagellis mactet et dilaniet. De quonam enim tabernaculo Prophetæ loquitur? Certum est, quod non de illo throno, cui Angeli assistunt, loqui intendat, siquidem hunc ab omni malo afflictivo immunem esse nemo dubitare poterat. De innocentissima igitur Christi humanitate, ne fallor, intelligi voluit, utpote que tabernaculi nomine in illis verbis: *Requievit in tabernaculo meo*, indigitatur. Unde S. Augustinus ait⁶: « Tabernaculum Dei caro est; in carne enim

¹ TOL., AN. I in c. 9 Joan. — ² RHODIGIN., I. X, c. 5. — ³ RUP. ABB., in Joan. — ⁴ PHIL. II, 7. — ⁵ PS. XC, 9. — ⁶ S. AUG., ib.

« habitat Verbum. » Atque ad hoc Tabernaculum flagellum et virga peccati nullum unquam aditum habuit, nec habebit, quod velut flagellum ingenuam animam diris modis dehonstat. Quamvis etiam dicere possimus, quod cum Christus Dei Filius totius humani generis peccata super carnem suam assumperit, mirum non sit, quod flagella quoque in carnem ipsius prævaluerint; maxime cum peccata omnia eo fine super se assumpserit, ut pro illis aeterno Patri satisfaceret¹: *Multa enim flagella peccatoris.* « Meditare risum, et cachinnos carnificum, » inquit Salmeron², « ac ministrorum Judæorum, qui etiam pretio oblato, ut acerius flagella ent, obtinebant. « Erat locus deputatus ad examinandum reos, et torquendum, et cædendum; unde dura, et ignorminiosa erat flagellatio. » Ex altera vero parte merito considerari meretur suprema Filii Dei dignitas, cui Angelorum hierarchiæ incessanter acclamant: *Sanctus, Sanctus, et cui honor et gloria in sæcula sæculorum.* Porro, quod Filius Dei aliquando manu suam flagello armata ostenderit³: *Cum fecisset flagellum de funiculis, ad castigandos templi prophanaatores; ad hoc eum zelus adegit, quem pro vindicanda injuria ab incredulis Hebreis domui æterni Patris sui irrogata exercuit: at vero quod per eorumdem prophanaatorum importunitatem ab homine idololatra subjiciatur flagellis Deus ille, qui respicit terram, et facit eum tremere, ingens nimis, et inexcusabilis est præsumptio, et inordinatio.*

6. — Quando temerarius ille Heliodorus manus suas in ærarium templi ingerere præsumpsit, ad preces Oniæ Angeli cœlitus missi fuerunt, qui diris ipsum flagellis castigarunt⁴: *Apparuerunt duo juvenes virtute decori, optimi gloria, speciosique amictu, qui circumsteterunt eum et ex utraque parte flagellabant, sine intermissione, multis plagiis verberantes.* Et vero cum idem ille Deus, qui e cœlo Spiritus hosce angelicos miserat, in horto Gethsemani Petro dixerit, quod si ab æterno Patre suo peteret, in suum adjutorium missurus esset plusquam duodecim legiones Angelorum; utique de horum Satanicorum ministrorum manibus hæc flagella eripere potuisset; at vero flagella hæc libenter et ex spontanea voluntate supra dorsum suum admittere voluit, quia *Multa flagella peccatoris.* Quando tres illi familiares Jobi amici eas intellexerunt, quæ Jobo acciderant, miseras, scilicet facultatum omnium jacturam, cunctorum filiorum mortem, domus totalem ruinam et desolationem, statum denique miserabilem in quem fuerat redactus, a capite usque ad pedes continuato ulcere sauciis, nudusque in sterquilinio velut spectaculum omnium oculis expositus, omnes unanimiter ad illum se contulerunt, ut visitarent, et consolarentur illum. Cumque proprius accessissent, hoc adeo funestum conspicien-

¹ PS. XXXI, 40. — ² SALM., T. X, TR. 29. — ³ JOAN., II, 15. — ⁴ II MACH., III, 36.

tes spectaculum¹, clamantes ploraverunt, scissisque vestibus sparserunt pulverem super caput suum. Septem diebus, et noctibus præ nimio stupore attoniti ne ore quidem hiscere potuerunt: *Nemo loquebatur ei verbum, debant enim dolorem esse vehementem.* At vero Passio Christi incomparabiliter superat non solum omnes Jobi dolores, verum etiam omnia Martyrum tormenta, quæ olim passi fuere, et deinceps passuri erunt ad finem usque sæculorum. Porro quod Jobum attinet, verisimile est, tres hosce ejus amicos in septembriali illo silentio, tacitos intra semetipsos discurrendo dixisse: *Hiccine est ille Job, tam charus Dei amicus, qui in sanctitate et vitæ innocentia nullum sibi in terris parem habuit? Qui in tot heroicis operibus adeo se eximium esse probavit? Qui nulli alteri rei adeo se totum, quam in exercendis misericordiæ operibus impedit?* Ergone huic tanto viro ex tantis dixitiis nihil est reliquum, præterquam testa quædam, qua sterquilinio insidens nudæ, et putrefactæ carnis suæ saniem et vermes abradat? Longe autem, quod nudum et flagellatum Jesum attinet, est verisimilius, quod spiritus Angelici ex hoc tam indigno spectaculo stupefacti, eundem flagris cædi videntes, se dixerint: *Nunquid hic est Deus ille, qui a quinques mille et amplius annis quovis sæculo ex divinæ justitiae suæ impulsu innumera suppliciorum flagella, diluviorum videlicet, terræ motuum, aquæ et ignis, rebellibus, et contumacibus populis immisit?* Nunquid hic ille est, qui sub pedibus Dathan et Abiron terram dehiscere, eosque in infernum vivos deglutiiri fecit? Qui ursos et sylyvis evocavit, ut pueros, servum, et Prophetam suum Elisæum illudentes, devorarent? Numquid ipse unum et nobis in Assyrios misit, qui in unica nocte 185 millia Assyriorum miserabilis strage cæderet? Nonne hic est, de quo Regius Psaltes ait²: *Quoniam Dominus excelsus, terribilis, et Rex magnus super omnes deos?* Numquid nos in divino ejus conspectu præ reverentia contremiscimus? Quia igitur ratione viles in terræ vermes adeo sunt temerarii, ut apprehensis diris flagellis sacratissimam ejus caruem, cum tanto vilipendio et contemptu, cruentare et dilaniare ausint? Legitur in actis Apostolorum, quod dum quidam tribunus imperatoris S. Paulum flagris cædi jussisset³: *Jussit tribunus flagellis cædi, et torqueri eum, S. textus mox subdat: Cum autem astrinxissent eum loris, dixit adstanti sibi centurioni Paulus: Si hominem Romanum, et indemnatum licet vobis flagellare?* Quo auditu, mox centurio a flagellatione destitit: *Tribunus quoque timuit, postquam rescivit, quia civis Romanus esset, et quia alligasset eum.* Protinus discesserunt ab illo, qui eum torturi erant. Quod si Redemptor noster, quisnam esset, vere et aperte omnibus indicasset præsentibus lic-

¹ JOB, II, 11. — ² PS. XLVI, 3. — ³ ACT. APOST., XXII, 24.

toribus, vel certe idem verbum: *Ego sum, quo in horto Gethsemani totam cohortem resupinam, prostravit, denuo repetiisset, utique omnia e manibus eorum cecidissent flagella; quamvis non sine ingenti damno nostro, siquidem in eo casu redemptionis nostræ lytrum adeo copiosum minime fuisse futurum.*

7. — S. Bonaventura in Meditatione quadam ait¹: « Heu, dulcissime Domine, mihi, mihi debentur tot flagella æternæ afflictionis, tu pro me flagellari voluisti, ut me misericorditer ab illis erueres. » Neque enim flagella sacratissimam illam humanitatem attingere, ne dicam dilaniare potuissent, nisi eamdem nostris reperissent peccatis onustam. Ludolphus Carthusianus, ut finem quem Redemptor noster in hoc suppicio sibi habuit propositum, clarius insinuet, sequentem adducit similitudinem²: « Sicut pia mater quando videt patrem velle flagellare aliquem de filiis suis, extensis occurrit brachiis et eum protegit, exponens se flagellis pro eo. Homo Deum offendit, et ideo disciplinari debebat; Christus ergo disciplinari voluit et sic Deum placavit. Et ideo dicitur: *Disciplina pacis nostræ super eum.* » Ubi Pagninus legit³: « Castigatio pro pace nostra super eum. » Venerabilis Beda inquit⁴: « Hoc factum est, ut quia scriptum erat: *Multa flagella peccatoris, ut illo flagellato nos a verberibus liberaremur, dicente Scriptura: Et flagellum non appropinquabit tabernaculo tuo.* » S. Cyrillus Alexandrinus hac de re ita scribit⁵: « Quemadmodum mors Christi, qui morti non subjeciebatur, ad destruendam omnium mortem suffecit, sic intelligere ac credere oportet, flagella ac dedecora Dominum pertulisse, ut talibus nos eriperet; ipsius enim labore nos sanati sumus, ut scribitur: « Omnes enim erravimus, unusquisque in viam suam declinavit, et Dominus posuit in eo iniquitatem omnium nostrum, atritus est propter sclera nostra, ut Isaïas dicit: *dorsum autem suum dedit in flagella et maxillas suas in alupas.* » Enim vero speciale infiniti amoris Redemptoris nostri stratagema fuit, quod priusquam ad crucifixionem damnaretur, acerbissimis hisce flagris dilaniari voluerit; quia si hoc supplicium post latam mortis sententiam distulissent, flagellatio hæc longe mitior utique futura fuisset, ob metum, ne forte ex flagellationis sævitie moreretur, suoque fine frustrati manerent, scilicet: *Morte turpissima condemnemus eum.* At vero, quia audierant Pilatum hoc fine iis flagellationem indulsisse, ut emendatum dimitteret; flagellatio hæc ab illis facta adeo impetuosa et truculenta fuit, ut illum sub flagellis mortitum fore sperarint, ne a mortis sententia libera-

¹ S. BON., in Medit. de Pass. — ² LUD. CARTH.. p. 2, c. 62. — ³ BEDA, in Marc. — ⁴ S. CYR. ALEX., I. XII in Joan.

DE FLAGELLATIONE ET CORONA SPINEA, DISC. III.

retur. Interim vero in Christo adimpletum fuit illud Davidicum¹: *Copiosa apud eum redemptio.*

DISCURSUS III.

DE COLUMNA CUI CHRISTUS ALLIGATUS FUIT, DEQUE ATROCI FLAGELLATIONIS SUÆ SUPPLICIO.

IDEA SERMONIS. — 1. Non tam Pilatus, quam Christus semetipsum tradidit et columnæ applicuit ad flagellandum. Allusio columnæ qua educti fuerunt filii Israel de Ægypto, ad columnam flagellationis Christi. — 2. Rationes unde colligi possit summa atrocitas hujus flagellationis. — 3. Describuntur flagella triplicia quibus Christus fuit flagellatus. — 4. Christus flagellatus fuit usque ad denudationem. Summa inconstitutio alligatus fuit ad columnam. Nihil in Christo illæsum permansit, nisi labia et lingua et quare. — 5. Continuata crudelitas flagellationis. — 6. Exempla diversorum Sanctorum flagellationi Christi devotorum, illamque imitantium.

Pilatus volens populo satisfacere, tradidit Jesum flagellis cæsum. Marc., xv, 15.

1. — Verbum hoc tradidit, a S. Marco hoc loco expressum, suo, mea opinione, non caret mysterio, quia non solum significat, Christum carnificibus ad flagellandum fuisse extraditum, verum etiam indicat, quod ipsem Pilatus illum tradiderit; siquidem non ut justitiae satisficeret, sed ut rabies popularis exsatiaretur, ad eius innocentem Jesum deservire cœpit et sub pretextu illum a morte eximendi, præter morem ei intulit supplicium quoddam pre cunctis aliis atrocissimum et vituperosissimum. Salmeron, hac de re scribens, ait²: « Dicam quæ legi apud sanctam Birgittam de hoc mysterio: Deinde ductus ad columnam, personaliter se vestibus exxit, personaliter ad columnam manus applicuit, quas inimici sine misericordia ligaverunt. Alligatus autem, nihil omnino operimenti habebat, sed sicut natus, sic stabat et patiebatur erubescientiam nuditatis suæ. Consurserunt autem inimici ejus, qui fugientibus amicis suis, undique adstabant, et flagellabant corpus ejus, ab omni macula et peccato mundum. » Idem quoque doctissimus auctor de hac columna ingeniose inquit: « Qui Israelitis olim de Ægypto egredientibus dedit nubis et ignis columnam, nunc ad duram, impolitam et frigidam alligatur columnam, in cuius summitate ferrum erat, ad ligandas manus ejus ac pedes, ne huc illucque se flecteret, ut patet in ea, quæ Romæ in templo S. Praxedis magna veneratione assertaatur et colitur. » Lucas Brugensis similiter ita scribit³: « In hac publica Filii Dei flagellatione, præter ignominiam et infamiam, quam inure-

¹ PS. CXXIX, 7. — ² SALM., t. X, tr. 29. — ³ LUC. BRUG., in Joan.

bant, tria quædam piis consideranda sunt. Primum detractio vestium, verecunda animo Filii Dei ingenuo ob nuditatem, de qua Matthæus⁴. Secundum indigna alligatio, quæ ad columnam facta creditur, atrium prætorii fulcentem, quæ postea translata Ecclesiæ porticum sustinuit; quod scribit Hieronymus Epistola xxvii, quæ est epitaphium Paulæ, his verbis: Ostendebatur illi columnæ, Ecclesiæ porticum sustinens infecta cruce Domini, ad quam vinctus ducitur et flagellatur. Tertium verberatio ipsa, et tenerrimi corporis laceratio, cuius atrocitate totum Domini corpus cruentatum et quasi purpuratum fuisse, non dubium est. Simon de Cassia hanc flagellationem, cuius instrumentum columnæ fuit, his verbis detestatur⁵: « Columnas eductionis et directionis novimus, ignis et nubis, quibus eductus et protectus est populus, ex Ægypto egrediens, quas divina bonitas finxit, quibus nihil erat ligabile. » Et postquam prolixum immensorum beneficiorum, ab hac columnæ derivatorum, contextuisset catalogum, subjungit: « Hoc ideo dixerim, ut sciamus, quæ ingratitudo illis columnis mirabilibus sit repensa, nam columnæ beneficium repensa est columnæ tormenti. Sed non sine occulto mysterio Christi ligatio extitit ad columnam, cuius profecto hæc talis est natura, quod recte existens erecta, quodlibet de super pondus accipiens firmatur per amplius, si autem coepit in partem flecti, percipit ex parvo ruinam. Columna Christi erat, ejus veri sunt sequaces, qui tribulationum ponderibus solidantur perfectius. » Consideratione quoque dignum est quod ad hoc propositum P. Sylveira Carmelitus qui eruditissimis libris suis thesaurum maguopere locupletavit Evangelicum, in hæc verba scripsit⁶: « Olim apparuit Deus in columnæ nubis, vel ignis, Exod., XIII, modo vero in columnæ marmorea. Legem Mosaicam daturus, adest Deus in columnæ ignis, vel nubis, quæ facile evanescunt et transeunt; lex enim illa vetus non multum duratura, sed abolenda erat. At Christus legem Evangelicam condens, Ecclesiæque perpetuo duraturam aedificans, cuius tabernaculum nequaquam transferri potest, in columnæ marmorea, quæ firmitatis ac fortitudinis argumentum est, ostenditur, ut a firmitate columnæ, firmitas et fortitudo ejus aedificii, ac Ecclesiæ cognoscatur. » Salmeron per hanc columnam Ecclesiæ interpretatur, dicens⁷: « Designabat illa columnæ Ecclesiæ, quam Apostolus vocat columnam ac firmamentum veritatis, cui per vincula charitatis et unionis hypostaticæ visus erat strictissime devinctus. » Devotus quidam auctor de hac columnæ ita meditatur: « Ad hanc columnam ille ligatus est, qui columnæ est,

⁴ MATTH., XXVI, 28. — ⁵ SIM. DE CASS., I. XIII. — ⁶ SYLVEIRA, EXO. 13. — ⁷ ISA., XXXIII, 20. — ⁸ SALM.

« totum sustinens orbem; sed vincula ejus sunt « nobis alligatura salutis. » Gregorius Turonensis de hoc inæstimabili thesauro ita scribit¹: « Multi pleni fide accedentes, corrigias textiles faciunt, easque circumdant, quas rursum pro benedictione bus recipiunt, diversis infirmitatibus profuturas. » Porro Ven. Bedæ tempore hæc columna Romanum deportata fuerat, siquidem in Commentariis super Lucam ita scribit²: « Ille qui solvere compeditos solet, plena Deo membra verberibus subdidit. Quæ videlicet columna in Ecclesia montis Sion posita, Dominici crux usque hodie cernentibus vestigia certa demonstrat. » Ludolphus Carthusianus de eadem columna ait³: « Cujus columnæ aliqua pars ostenditur Romæ in Ecclesia S. Praxedis, major autem pars fertur esse in Ecclesia montis Sion. »

2. — Porro, quod hujus flagellationis atrocitatem attinet, hæc pluribus ex capitibus facile deducitur. Et quidem in primis quia intentum praesidis erat, Judæos per hanc ad veram compassionem permovere, ut vel sic a morte ejus postulanda desisterent, credibile omnino est, eamdem juxta proportionem vehementissimæ rabie, qua contra eum frendebant, factam fuisse, quippe quæ ita fieri debebat, ut mitigandis Judæorum animis proportionata esset. Christus ipse in Psal. LXXII lamentatur, inquiens⁴: *Fui flagellatus tota die et castigatio mea in matutinis.* At vero inquires: Quomodo hæc verba litteraliter verificari possunt, cum certum sit, Christum solo matutino tempore, idque paucarum horarum spatio flagellatum fuisse? Nimirum dicere Christus voluit, hanc flagellationem adeo crudelē et inhumanam fuisse, ac si ab aurora ad vesperam usque fuisse flagellatus. Unde Salmeron ait⁵: « Illa per Pilatum inficta verberatio tanta fuit, quanta ira et odium Judæorum placari posset et quantam carnificum poscebat crudelitas, quam tamque causa communis, id est, salutis omnium, ac divina justitia pro peccatis omnium exigebant. Quanta denique erat charitas et obedientia patientis Jesu. » Lucas Brugensis auctoritatem citat D. Chrysostomi, dicentis⁶: « Ut ita sedato Judæorum furore, inde eum dimitteret. » Denique Augustinus⁷: « Hoc, » inquit, « Pilatus non ob aliud fecisse credendus est, nisi ut ejus injuriis Judei satiat, sufficere sibi existimarent et usque ad ejus mortem sèvire desisterent. Quoniam autem hoc fine Jesum flagellavit, aestimare licet, quam non leviter, sed dirissime potius flagellavit, tanta nimirum cum crudelitate, quanta sperabat mitigare posse tam efferatos Judæorum animos. » S. Bernardinus his Salvatorem nostrum

¹ S. GREG. TUR., *de gloria Matt.* — ² BEDA, *in Luc.* — ³ LUD. CART., p. 2, c. 62. — ⁴ Ps. XXXII, 14. — ⁵ SALMER., *ib.* — ⁶ LUC. BRUG., *in Joan.* — ⁷ S. AUGUST.

affatur verbis¹: « Si sanguis tuus in flagellatione fuit tam copiose effusus, ut columna guttis illius respersa adhuc (sicut asseritur) rubra servet vestigia: quantum sanguinis credam ipsis flagellis corpus tuum nitidissimum scindentibus inhae- sissem? Tam dire flagellatus est Dominus, ut sanctus ejus sursum in aera resultaret. » Porro Iudei ex motivis valde evidenter Christum in vivis a Pilato relinquentem esse suspicabantur, ac proinde haud immerito metuebant, ne se de acceptis a Iudeis injuriis miracula patrando vindicaret, quippe qui præpotenti brachio pollebat. A Pilato sèpsum, speciatim vero in hac occasione, Christum innocentem esse audierant, atque ideo eum propter diem ab illo liberandum fore formidabant. Ut igitur de Christi nece securi essent, militibus illis venalibus, idololatris et veri Dei inimicis, ingentem dederunt pecunia summam, ut omnem ad hoc adhiberent industriam, quo sub flagellis moriens succumberet. Praeterea flagellatores robusti milites erant, qui gratiam sibi praesidis aucupari moliebantur, hancque se tanto majorem apud eum comparatuos arbitrabantur, quanto Christum sèvius dilaniarent. Simili modo summorum Pontificum, Magistratum, Principum Synagogæ et totius reliqui populi amiebant benevolentiam, qui contra Christum tanquam hominem facinorosum et solemnissimum malefactorem conjuraverant et communis omnium acclamatione eundem Barabbæ insigni latroni postposuerant. Lucas Brugensis ex Divo Chrysostomo ita scribit²: « Diabolus, quod ait Chrysostomus, omnes quasi dato signo ad chorream concitat. Ut est militum genus crudele, voluptatem capiens ex contumeliis. »

3. — S. Vincentius Ferrerius in sermone in Pasceven de numero flagellatorum, deque flagellorum asperitate, ita scribit³: « Milites qui flagellabant eum, secundum aliquos erant sex, quorum primi duo secundum Hieronymum in Glossa, virgas de spinis et vepribus acutissimis habuerunt confectas, quibus cutem aperuerunt. Illis vero fatigatis, alii duo flagella habuerunt, in quorum summitate erant nodi aculei acutissimi transfixi, carnem sanctam scidentes; alii duo habuerunt catenas habentes uncinos in summatis et quasi carnem extraxerunt. Unde Eusebius et Chrysostomus super illa verba: *Disciplina pacis nostræ super eum, dicunt, quod ista disciplina fuit triplex, scilicet dura, quia virgis et spinis; durior, quia flagellis nodatis; durissima, quia catenis ferreis fuit cæsus.* Unde cum secundum medicos in humano corpore sint CCLXXVI ossa, ita Christus fuit flagellatus, quod quodlibet os recepit triplicem ictum, unum de virgis, alium de flagellis, tertium de catenis. » Unde ¹ S. BERN., c. 4 *de Pass.* — ² LUC. BRUG., *in Matt.* — ³ S. VINC. FER., *in Parasc.*

Christus in Psalmo XXXIV lamentatur, inquiens¹: *Congregata sunt super me flagella, id est, ut S. Bruno exponit; per hoc quod ponit²: « Congregata sunt flagella, diversitatem et multiplicatio nem flagellarum innuit. »* S. Magdalense de Pazzis, nuper a Clemente IX ex Ordine Carmelitarum in Sanctarum numerum relata, a Deo revelatum fuit³, quod carnificum illorum, qui in flagellatione Christi laborarunt, sexaginta fuerint, adeo ut triginta numerarentur flagellatorum paria, qui successive alternabant flagellando. Taulerus de hoc dolorosissimo mysterio meditatur, inquiens⁴: « Cum jam alterum illius latus dilacerasset, solentes dorsum, ad columnam religarunt, manus supra caput simul alligatis. Tunc vero sacram illius ventrem, quo prius columnam attigerat, nec dum admodum læsum, de integro vulneribus crebris affecerunt, consideruntque. » Nonnus, ut apud Grætensem de hoc Christi ad columnam flagellati spectaculo scribentem legitur, ita scribit⁵: « Alternantium et repetitis ictibus, horrendo Christi corpus rubefecit flagello. » Salmeron ex D. Chrysostomo ait⁶: « Triplici quidem flagello, secundum Chrysostomum, cæditur, ita ut carnes ejus sulcatur, ut tandem flagellis Judæorum furori satisficeret: si vera est illa opinio, sex verberantes, quorum primi duo virgis spinosis percutientes, eum vulneraverunt more Romano. Secundi adhuc durius eum tractarunt, flagellis ex nervis boum confectis, ut tradit Historia Scholastica, in quorum extremitatibus erant aculei acutissimi. Unde Euthymius in Matthæum ait: Quod nos flagellum dicimus, verber erat e funiculis aut loris contextum, quod dorsa verberatorum verberabant. Tertii vero durissime flagellabant catenis ferreis in modum disciplinæ dispositis, quibus carnes lacerabant, donec ossa nudarentur costarum. Sic igitur addebat plaga super plagam, livor super livorem, vulnus super vulnus, donec corpus illud delicatissimum, ac Divinitatis Tabernaculum totum deformaretur. »

4. — Possumus quoque meditari, in tanto maiori copia emanasse ex vulneribus per flagellationem inficti sanguinem, quanto in majori abundantia idem sanguis propter erubescientiam nudi corporis, in superficiem totius corporis confluera. Beata Virgo S. Birgittæ revelavit⁷, se corpus Filii adeo conspexisse flagellis laceratum, ut costæ videri et dinumerari possent; ut impletetur Propheticum illud oraculum⁸: *Denumeraverunt omnia ossa mea.* Ubi Vulgata nostra legit⁹: *Quoniam ego in flagella paratus sum, Hebreus legit: Ad fracturam paratus sum;* Chaldæus vertit: *Ad interitum paratus sum.* Subditur autem: *Et dolor meus in conspectu meo semper,* quasi diceret: Dolor hic flagellarum adeo fuit atrox, ut in corde meo semper et indelebiliter impressus remanserit. Enim vero si id ipsum in genere de tota passione dixisset, non adeo mirandum foret, nunc autem specialiter de flagellatione dicit: *In flagella paratus sum et dolor meus in conspectu meo semper.* Eadem Beata Deipara in alia quadam revelatione S. Birgittæ dixit: « Tunc autem ad terram ita trahitur et impulsive prosternitur et crudeliter, ut concusso capite dentes colliderentur et ad collum maxilla percutitur ita fortiter, ut sonus percussione ad aures meas pervenerit. Deinde jubente lictore seipsum vestibus exxit, columnam sponte amplectens, reste ligatur et flagellis aculeatis, infixis aculeis, et retractis, non evellendo, sed sulcando totum corpus ejus laceatur. » Taulerus dolorem vehementem, quo Christus affectus fuit, quando ipsum ad columnam alligarunt, in hæc verba considerat: « Tam in clementer ad columnam eum ligaverunt, quod quemadmodum legitur, caro illius funes, quibus vincitus fuit, prorsus operuit: tanta erat tenerimus, tam crudeliter eum esse ligatum, ut sanguis ex digitorum unguibus erumperet. » Chrysostomus in sermone quodam de Passione inquit²: « Rumpit sanctam cutem violentia flagellarum et repetitis ictibus, crudelia vulnera scapularum terga concludunt. » Unde in ipso adimpletum fuit illud Jobi lamentum, dicentis³: *Pelli meæ consumptis carnibus adhæsit os meum et derelicta sunt tantummodo labia circa dentes meos.* Etenim a vertice capitis usque ad plantam pedis, ex omni parte corporis dilaniatus fuit, præterquam in labiis; hæc enim quia linguae servire debebant, illæa permanserunt. Scitisne causam? Nimirum ut labia sua aperiret ad clamandum voce adeo sonora, ut a toto cœlo et multo magis ab omnibus circumstantibus audiretur, qua a Patre suo æterno carnificibus suis veniam expostulabat: « Nihil remanebat illæsum in toto suo benedicto corpore, » inquit S. Vincentius Ferrerius⁴, « nisi sola lingua. » Dionysius Carthusianus de hac flagellatione loquens, suppliū istud exprimit sequentibus verbis⁵: « Erat tenerrimo et nobilissimo corpori Christi inestimabiliter pœnale. » Idem super Lucam scribens, quamdam adducit revelationem S. Birgittæ factam. Ait enim⁶: « Scribit sacratissima vidua S. Birgitta in suis revelationibus, benedicta et gloriosa Virginie Maria sibi id revelante, quod tamdiu, ac accrime flagellaverunt Christum, quod costæ ejus patebant in tantum, quod unus de adversa-

¹ Ps. XXXIV, 15. — ² S. BRUNO, *ib.* — ³ Vita S. Mag. de Pazzi, fol. 33. — ⁴ TAUL., *de Vit. et Pass.*, c. 24. — ⁵ NONNUS, apud Græt., l. I. *de Cruc.* — ⁶ SALM., ex D. Chrysost., h. 87 *in Matt.* — ⁷ Revelat. S. Brig., l. I. — ⁸ Ps. XXI, 48. — ⁹ Ps. XXXVII, 18.

¹ TAUL., *ib.* — ² D. CHRYS., *in Fer. V Pass.* — ³ JOB, X, 20. — ⁴ S. VINC. FERR., *ib.* — ⁵ DIO. CART., *in Joan.* — ⁶ ID., *in Luc.*